Nro. 95.

GAZETA LWOWSKA.

W Piatek dnia 26 Listopada 1813.

Zeitg. 813.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — C. K. Rząd kraiowy Galicyyski ogłosił następuiące Pismo okólne, które w urzędowem tłómaczeniu umieszczamy:

Aby bitnego stanu Armii stoiacéy przed nieprzyiacielem nie osłabiać, nie można zawsze tyle ludzi zbroynych, ile do transportowania ienców potrzeba, przydawać. Przez to też zdarza się, że ieńcy często miewaią sposobność zbiegania w większych liczbach z transportu. Gdy iednak Rządom Państwa w wielorakich względach na tém zależy, aby tych zbiegłych ieńców znowu dostać; przeto na mocy naywyższego Rozkazu Cesarza Jegomości wzywaią się Mieszkańcy Kraiu, aby takowych ieńców zbiegłych chwytali, i do nayblizszéy Kommendy woyskowey odstawiali, która za każdą głowę nagrodę sześciu Reńskich w W. W. wypłaci. We Lwowie dnia 19. Października 1813.

C.K. Trybunał Appellacyyny Galicyyski ogłosił następuiące pismo okolne, które rówmiez w urzędowem tłómaczeniu umieszczamy:

Na mocy naywyższego Dekretu nadwornego na dnia 23. Lipca r. b. do liczby 2714 wypadłego, ninieyszém podaie się do powszechney wiadomości: iż przy sadowniczych sprawach na przyszłość okazane Pełnomocnictwo w Kopii prostéy przyiętém nie będzie, lecz Pełnomocnikóm zaleca się, ażeby swoie od strón otrzymane Plenipotencye, w Oryginale, albo też w Kopii widymowanéy, która się do Oryginału i Stępla przyzwoitego powołać ma, Aktóm załączali. Które naywyższe rozporządzenie do powszechnéy wiadomości i stosowania, niniéyszém obwieszcza się. We Lwowie dnia 13. Września 1813.

Dalszy ciąg ofiar patryotycznych w Galicyi, podanych do ogłoszenia przez Rząd kraiowy:

Kommissarz Cyrkułu Brzeżańskiego Baron Tauber, zebrał w podległém urzędowaniu swoiemu Dystrykcie do d. 26. Pazdz. dla C. K. woyska 205 koszul, 183 gatek i 93 par trzewików.

Do tego przyłożyły się następuiące Osoby: P. Sielecki dał 5 koszul 5 gatek; P. Ratowski 4 koszul 4 gatek; P. Kępska 6 koszul 6 gatek; P. Polanowski 4 koszul 4 gatek; P. Gromnicki Possessor 3 koszul 3 gatek; Gmina Hołowicka 3 koszul 3 gatek; P. Chrzanowski 6 koszul 6 gatek; P. Paskwa 12 koszul; P. Leńczowski 4 koszul 4 gatek; P. Siemianowski 4 koszul 4 gatek i 4 par trzewików; P. Skawiński 2 koszul 2 gatek 2 par trzewików; P. Zerowski Mandataryusz 2 koszul 2 gatek 2 par trzewików; P. Sikorski Ekonom 2 koszul 2 gatek 2 par trzewików; JX. Fedykiewicz 2 koszul 2 gatek 1 parę trzewików; Gmina Ottymowicka 1 koszulę 1 gatki; *P.* Sagatyński 3 koszul 3 gatek 3 par trzewików; P. Dominik Dulski 2 koszul 2 gatek 2 par trzewików; JX. Dmitrasiewicz 1 koszulę 1 gatki; Gmina Rusiatycka 2 koszul 2 gatek 1 parę trzewików; JX. Iwanicki Proboszcz *Podmiński* 4 koszul 4 gatek; *P. Pa*koszewski 8 koszul 8 gatek 5 par trzewików; *P.* Buczkowski Mandatarysz 3 koszul 3 gatek; Gmina Dziewietnicka 10 koszul 10 gatek; JX. Dziekan Telichowski 2 koszul 2 gatek 1 parę trzewików; JX. Gornikiewicz 1 koszulę 1 gatki; *P.* Wielożynski Leśniczy 1 koszulę; *P.* Weiss Mandataryusz 2 koszul 2 gatek; *P.* Kossarewicz Ekonom 1 koszulę 1

gatki; Gmina Boreniska 1 koszulę; *P. Piotrowski* 12 koszul 12 gatek; Gmina żydowska w Strzeliskach nowych 8 koszul 8 gatek; *P.* Jaworski Mandataryusz 2 koszul 2 gatek; *P.* Andruszewski Mandataryusz 2 koszul 2 gatek; *P.* Tworowski *Possessor* 2 koszul 2 gatek; *P.* Hrabia Krasiński 12 koszul 12 gatek 12 par trzewików; *P.* Strzelbicka 4 koszul 4 gatek 4 par trzewików; *P.* Dobrowolski Mandataryusz 2 koszul 2 gatek, 2 par trzewików; JX. Kolankowski 2 koszul 2 gatek, 2 par trzewików; *P.* Benijamin Windreich 10 par trzewików; *P.* Jarętowski 6 koszul 6 gatek; *P.* Onyszkiewicz 3 koszul 3 gatek; *P.* Hrabia Skarbek 30 koszul 30 gatek 24 par trzewików; *P.* Angebauer *Pocztmeister* 6 koszul 6 gatek; *P.* Kamiński Mandataryusz 4 koszul; *P. Peplowski* Ekonom 4 koszul; *P.* Rostocki 1 koszulę 1 gatki; *P.* Niewiadomski 1 koszulę 1 gatki; Chrześciańska Gmina Rohatyńska 12 par trzewików; *P.* Leyzer Schweitz 2gi *Przełożony* Gminy żydowskiéy Rohatyńskiéy 2 koszul, 2 gatek 2 par trzewików; *P.* Icek Schweitz 1 koszulę 1 gatki; Żyd Silberdrath 2 par trzewików.

Kupiec ieden żydowski z Cyrkułu Stanisławowskiego, nie chcący bydź wymienionym, złożył na ręce *P.* Starosty cyrkułowego 100 ZR. tym końcem, aby takowe na wsparcie ranionych C. K. żołnierzy będących po szpitalach, obróconemi zostały; przyrzekł oraz składać w tymże samym zamiarze corocznie takąż kwotę, póki tylko woyna teraźnieysza trwać będzie.

Urząd gospodarczy dóbr kameralnych Doliny zebrał znowu w ofiarach patryotycznych 1 płaszcz, 23 koszul, 23 gatek, 20 par trzewików i 4 funty szarpii.

P. Woyciech Führich, Właściciel domu w Złoczowie, ofiarował dla chorych lub ranionych Obrońców drogiéy naszéy Oyczyzny należący mu się za rok woyskowy 1814ty czynsz w 100 ZR. w W. W. za umieszczenie w domu iego C. K. werbowniczéy Kancelaryi. Do tego patryotycznego datku przyłączył ieszcze 6 koszul żołnierskich, uszytych przez żonę iego.

Jeden Posiadacz dóbr w Galicyi, nie chcący bydź wymienionym, ofiarował się w dowód przywiązania swoiego do naszego nayłaskawszego Cesarza i Oyczyzny, złożyć w datku woiennym 500 korcy owsa i 200 cetnarów siana.

Kilku mieszkańców cyrkułowego miasta Żółkwi powodowanych życzeniem sprawienia ulgi ranionym C. K. żołnierzom, złożyło między sobą 79 ZR. i przesłało ie tuteyszo-kraiowéy C. K. jeneralnéy woyskowéy Kommendzie. — Kilku innych połączyło się ze stoiącymi tamże C. K. Woyskowymi w tymże samym zamiarze i obrało do zbierania składek P. Baronowę Metzburg, Małżonkę Starosty cyrkułowego, która się tém nayuprzeymiéy i z chlubą swoią zatrudniła, zebrawszy 357 ZR. w W. W., 6 dukatów w złocie, 5 rubli i 2 dwudziesto-kraycarówek. Ta kwota została przez Cyrkułowy Urząd Żółkiewski do C. K. kraiowego Prezydiium odesłaną, a przez nie C. K. jeneralnéy woyskowéy Kommendzie oddaną. (*Dalszy ciąg nastąpi*)

Zdarzenia woienne.

Dowodzący teraz naczelnie woyskiem Austryacko-Bawarskiem C. K. Feldmarszałek-Porucznik Hrabia Fresnel, kazał przez osobny Dodatek do Gazety Frankfórtskiéy ogłosić d. 3. Listop. rapport o potyczcę pod Hanau, który (*po przytoczeniu szczegółów, wiadomych iuż z Nru 93go i przeszłego Gazety naszéy*) tak się kończy:

„Żołnierze woyska połączonego okazali nayświetnieyszą waleczność, wyprzedzaiąc w niéy ze sławą iedni drugich. Strata woyska naszego była w stosónku mnieyszą, i wynosi 7000 ludzi w zabitych, ranionych i takich, których nie znaleziono, a których liczba bardzo iest mała. Nie utraciliśmy ani iednego zwycięzkiego znaku. Nieprzyiaciel zaś zostawił na poboiowisku 15,000 w zabitych i ranionych, z ktorych naywiększa część w lesie Lamboiskim zginęła, ponieważ cofaiący się śpiesznie nieprzyiaciel uprowadzić ich z sobą nie mógł. Gościniec idący z Hanau do Frankfórtu zasłanym iest trupami, zabitemi końmi i zostawionemi skrzyniami prochowemi; wystawia ón obraz uciekaiących w nieładzie szczątków wielkiego Francuzkiego woyska. Chwytaią ieszcze po drogach uciekaiących nieprzyiacielskich żołnierzy i t. d."

Gazeta Wiedeńska zawiera co następuie:

Woyska Francuzkie, które przez Frankfórt odeszły, nie poważyły się stać długo nad rzeką Niddą, lecz cofnęły się daley nad Ren i przez Ren. Woyska sprzymierzone przeprawiły się ieszcze d. 3. Listopada przez Niddę dla ścigania Francuzów. Wę-

dług doniesień z Frankfórtu przyszło przytem do żywych potyczek. Wieś Weilbach spłonęła podczas nich w ogniu. Dnia 4go stały iuż sprzymierzone woyska na górze Wickert, odległey o dwie godziny drogi od Moguncyi. Do dnia 6go odeszły wszystkie woyska Francuzkie do Cassel i Moguncyi, wyiąwszy ieden korpus, który stał przed Hochheim. Cesarz Napoleon wyiechał d. 6go Listopada z Moguncyi do Paryża. Wielu mieszkańców boiących się oblężenia, ucieka z Moguncyi w głąb Francyi.

Gazeta Frankfórtska zawiéra o zdobyciu okopów pod Hochheim następuiące doniesienie od woyska:

W główney kwatérze Frankfórcie d. 9. Listopada.

Korpus nieprzyiacielski pod sprawą Jen. Bertranda zaymował wciąż ieszcze Hochheim, i pracował z naywiększém natężeniem około obwarowania tego na płaskiém wzgórzu leżącego i murem opasanego mieysca, które tworzyć miało mocno oszańcowany, posunięty na przód posterunek. Dowodzący Feldmarszałek Xiążę Schwarzenberg, postanowił wyparować ieszcze przed ukończeniem owych robót z posady téy nieprzyiaciela, i kazał tym końcem uderzyć na nią Feldzeugmeistrowi Hrabiemu Giulay. Jedna kolumna pod bezpośredniém dowództwem Feldzeugmeistra Hrabiego Giulay, ruszyła gościńcem idącym z Höchst pod Hochheim; druga Koluma pod sprawą Feldmarszałka Porucznika Xięcia Aloyzego Lichtensteina, wzięła swóy kierónek przez Massenheim i Häuser-Höfe. Feldmarszałek - Porucznik Hrabia Bubna zasłaniał z przednią strażą ten obrót i łączył obie te kolumny; iazda odwodowa pod Feldmarszałkiem Porucznikiem Xięciem Maurycym Lichtensteinem, ruszyła na Massenheim dla wspierania Feldmarszałka Porucznika Hrabiego Bubny. — Trzy wystrzały działowe zwiastowały przybycie Feldmarszałka - Porucznika Xięcia Aloyzego Lichtensteina pod Häuser - Höfen; były one hasłem do ataku. Feldzeugmeister Hrabia Giulay posunął się z nayśmielszą determinacyą ku Hochheim, w którém było 20 dział i 2000 ludzi. Artylerya nasza zbliżyła się do tego mieysca i strzelała do niego z trzech strón tak skutecznie, że działa nieprzyiacielskie po kilku wystrzałach umilkły. Wtém kazał Feldzeugmeister Hrabia Giulay ruszyć do szturmu bataliionowi Cesarza pod Podpułkownikiem Stracka, i bataliionowi Kottulińskiego pod Majorem Pauer, które do brygady Czolich należały. Feldzeugmeister poprowodził sam 1wszy bataliion nad rów szańcu palisadami osadzonego, leżący z prawéy strony gościńca. Podpułkownik Strocka opanował bez wystrzału ten szaniec, a Major Pauer opanował wielki takiż szaniec, leżący z lewéy strony tegoż gościńca. Feldmarszałek - Porucznik Hrabia Crenneville znaydował się pierwszy na tymże szańcu, w którym 2 działa i 1 chorągiew zdobyto. Nieprzyiaciel cofnął się do Hochheim, którego bramy opatrzone były palisadami i strzelnicami; te waleczne 2 bataliony nie dały nieprzyiacielowi wytchnąć ani na chwilę; wzięły szturmem dwie bramy, i wtargnęły z nadzwyczayną walecznością do tego mieysca. Tylko część osady ratowała się ucieczką; poymano zaś 800 ludzi, między którymi iest 25 Officerów. — W równymże czasie uderzył Feldmarszałek-Porucznik Hrabia Bubna i Feldmarszałek-Porucznik Xiążę Aloyzy Lichtenstein na nieprzyiaciela stoiącego między Hochheim i Cassel (zamkiem leżącym w okolicy Moguncyi); nieprzyiaciel został zniewolonym do opuszczenia kilku zaczętych okopów, i musiał cofać się śpiesznie ze wszystkich strón do Cassel, przyczém go nietylko artylerya postępuiącéy za nim kolumny, lecz nawet i baterye, którémi go Kapitan ze Sztabu jeneralnego Spinetti z lewego brzegu Menu strychował, o znakomitą stratę przyprawiły. W pogoni zabrał ieszcze nieprzyiacielowi po ataku szwadron lekkiey iazdy Rosenberga 2 działa. Strata nasza bardzo mało co znaczy: żałuie tylko woysko Podpułkownika Hrabiego Wurmbrand, który śmiertelnie ranionym został.

Trzynasty nadzwyczayny Dodatek do Gazety Wiedeńskiéy zawiéra co następuie:

Według doniesienia C. K. Jen. iazdy Hrabiego Klenau, któremu oblężenie Drezna powierzono, natarła Francuzka osada tegoż miasta pod sprawą Marszałka St. Cyr d. 6. Listopada bardzo żywo na C. K. Feldmarszałka - Porucznika Xięcia Wied, stoiącego na prawym brzegu Elby pod Weinsdorfem, i wyparła go ze stanowiska iego. — Nieprzyiaciel dążył oczywiście do tego,

aby się przebić do Torgawy, a według możności do Magdeburga; można było się o tém przekonać nietylko z wyznania poymanych przy téy sposobności kilkunastu Officerów, ale nawet i z tego, że wielkie mnóstwo wozów, skrzyń prochowych i taborów postępowało za posuniętemi na przód kolumnami nieprzyiacielskiemi. — Iednakże waleczny odpór, który dawał Feldmarszałek - Porucznik Xżę Wied, zniweczył wszystkie przedsięwzięcia nieprzyiaciela i przymusił go do cofnienia się ieszcze tegoż samego dnia do Drezna, po stracie blisko 800 ludzi wzabitych i ranionych. Feldmarszałek = Porucznik Xiążę Wied wspomina z naywiększą pochwałą nietylko waleczne zachowanie się woyska liniiowego, ale nawet milicyi Austryackiéy i Rossyyskiéy. Szczególniéy zaś popisali się przytém Ces. Rossyyski Jen. Guriew i C. K. Kapitan Mähler z pułku Kerpen, przydany jeneralnemu kwatermistrzowskiemu Sztabowi. Podczas, gdy ta rosprawa zaszła na prawym brzegu Elby, kazał Jen. iazdy Hrabia Klenau wypędzić nieprzyiaciela ze wsiów Löbda, Cotta i Schusterhäusern na lewym brzegu téy rzéki leżących, i niepokoił przez to iak nayżywiéy pozostałą w Dreznie osadę. Piérwéy ieszcze kazał tenże Jenerał odciąć w Plauen wodę młyńską i napoiową dla miasta, oraz dowóz drzewa palnego na rzece Weistritz. Wszystko to, połączone z wielkim niedostatkiem żywności w Dreźnie, spowodowało Marszałka Francuzkiego St. Cyr do tego, że napisał własną ręką list do Jenerała iazdy Hrabiego Klenau, czyniąc w nim propozycyę, iż chce weyśdź w układy względem poddania miasta Drezna. Wysłano zatém do Corbitz C. K. Pułkownika Barona Rothkirch z jeneralnego kwatermistrzowskiego Sztabu, dla umówienia się tamże dokładniéy względem punktów kapitulacyi z wyznaczonym do tego sztabowym Officerem Francuzkim. — Umowa względem poddania Drezna i twierdzy Sonnenstein przyszła w rzeczy saméy do skutku d. 11go b. m. za wdaniem się Pułkownika Murawiew, którego Ces. Rossyyski Jen. Porucznik Hrabia Tołstoy w téy mierze wyznaczył. Major Hrabia Klenau przysłanym został do Wiédnia z wiadomością o zawartéy i wymienianéy kapitulacyi. Treść iéy dosłowna iest taka:

Art. I. Osada Drezdeńska wyydzie z miasta z bronią i tłómakami, i złoży broń przed redutami. *PP.* Officerowie zatrzymaią swoie szpady. Według przykładu kapitulacyi, pozwolonéy w Mantui Panu Feldmarszałkowi = Porucznikowi Hrabiemu Wurmser, zatrzyma ieden bataliion złożony z 600 ludzi broń swoią, 2 działa z skrzyniami amunicyynemi i zaprzęgiem. Zatrzymaią także konie i broń 25 żandarmów z gwardyi Cesarskiéy; 25 żandarmów należących do dywizyi, zatrzymaią równie konie i broń swoią.

Art. II. Wszyscy ieńcy woienni z wóysk Mocarstw sprzymierzonych, znayduiący się teraz w Dreznie, będą zaraz po podpisaniu niniéyszéy kapitulacyi na wolność wypuszczeni i za wymienianych poczytani.

Art. III. Osada Drezdeńska iest w niewoli woiennéy i odprowadzona będzie do Francyi. Marszałek Hrabia Gouvion St. Cyr ręczy za to, że ani Officerowie, ani żołnierze, aż do zupełnéy oychże wymiany, przeciw żadnemu sprzymierzonemu i będącemu z Francyą w woynie Mocarstwu, użytymi nie będą. Spisaną będzie podwóynie i oddaną lista imienna wszystkich Jenerałów, sztabowych i wyższych Officerów, *P*odofficerów i żołnierzy. Lista imienna PP. Jenerałów, sztabowych i wyższych Officerów, będzie obok przyrzeczenia nie służenia aż do zupełnéy wymiany, własnoręcznym podpisem każdego stwierdzona. Lista imienna żołnierzy zawierać będzie tych, którzy w chwili podpisania pod bronią zostaia. Podobnież ułożoną będzie lista imienna chorych i ranionych.

Art. IV. *P*an Marszałek Hrabia Gouvion St. Cyr obowiązuie się wyiednać tak prędko, iak tylko będzie można, aby osada za równą liczbę ieńców woiennych Mocarstw sprzymierzonych, stopień za stopień, wymieniana została.

Art. V. Skoro iaka liczba ieńców woiennych Mocarstwóm sprzymierzonym zwróconą zostanie, będzie mogła równaż liczba osady Drezdeńskiéy za będącą w służbie bydź poczytaną.

Art. VI. Osada ustąpi z Drezna 6ma kolumnami, z których każda z 6téy części żołnierzy składać się powinna. — Żywność dostarczać się im będzie sposobem etapowym, i według miary Austryackiéy. Stacye żywności, dnie pochodu i odpoczynku, wyznaczonemi zostały według przyłączonego planu pochodowego, zatwierdzonego przez JW. Jen. iazdy Hrabiego Kle-

nau. Pierwsza kolumna odeydzie dnia 12. Listopada, a druga uda się za nią tąż samą drogą w odległości iednego pochodu. Konni żandarmi będą każdą kolumnę dla utrzymania porządku prowadzić.

Art. VII. Chorzy i ranieni będą uważani tak, iak chorzy i ranieni Mocarstw sprzymierzonych. Po wyzdrowieniu swoiém będą pod temiż samemi warónkami, co osada, do Francyi odesłani. Potrzebni Lekarze i ludzie do pielęgowania ich w szpitalach, zostaną się i będą tak uważani, iak ci, którzy do Mocarstw sprzymierzonych należą.

Art. VIII. Powracaiący do Francyi Polscy i inni sprzymierzeni żołnierze, będą iak Francuzi uważani.

Art. IX. Ci, którzy nie należą do woyska, nie będą za ieńców woiennych poczytani, i póydą za woyskiem.

Art. X. Wszystkim Francuzóm, nie zostaiącym się w Dreźnie, pozwala się wolne odeyście za woyskiem; nie maią oni iednakże żadnego prawa do pobierania żywności, a uznaną własnością swoią mogą według upodobania zarządzić.

Art. XI. Poselstwo Francuzkie, tudzież Posłowie sprzymierzonych z Francyą Mocarstw, otrzymaią paszporty na powrót do swoiéy Oyczyzny.

Art. XII. W dzień po podpisaniu niniéyszéy kapitulacyi, oddane będą sprzymierzonemu oblegaiącemu woysku kassy woyskowe, amunicye, działa i wszystko to, co do artyleryi, lub do fortyfikacyi należy, tudzież mosty z sprzętami, wozy i zaprzęgi należące żołnierzóm i artyleryi. Wszystko to oddaném będzie ze spisanym rejestrem Kommissarzowi, którego Jenerał dowodzący woyskiem oblegaiącém do tego wyznaczy.

Art. XIII. W dzień po podpisaniu zaymą żołnierze sprzymierzonego oblegaiącego woyska połowę redut i rogatek na przedmieściach po obuch stronach Elby, tudzież 2 bramy Starego, a iedną bramę Nowego Miasta.

Art. XIV. PP. Jenerałowie sztabowi i wyżsi Officerowie zatrzymaią swoie sprzęty i konie, które im według przepisów Francuzkich należą, i dostaną w drodze dla nich obrok.

Art. XV. Twierdza Sonnenstein oddaną będzie w 6 godzin po podpisanéy niniéyszéy kapitulacyi i według tychże samych warónkow. Osada weydzie do Drezna i połączy się ze swoią dywizyą.

Ułożono i postanowiono z iednéy strony przez PP. Pułkowników Barona Rothkirchen i Murawiew, Szefów Sztabu jeneralnego Ces. Austryackiego i Ces. Rossyyskiego korpusu woyska, których upoważnił do tego Dowodzca korpusu JW. Jen. iazdy Hrabia Klenau i JW. Jen. Porucznik Hrabia Tołstoy; z drugiéy strony zaś przez Ces. Francuzkiego P. Pułkownika korpusu inżyniierów Marion i P. Perin, Adjutanta Kommendanta przy Hrabiu Lobau, których P. Marszałek Hrabia Gouvion St. Cyr w potrzebne pełnomocnictwa opatrzył.

W Herzogswalde dnia 11. Listopada 1813.

Baron Rothkirch, C. K. Pułkownik i Szef Sztabu jeneralnego 4téy dywizyi woyska.

Pułkownik Murawiew.

Powyższe artykuły będą przez Jen. iazdy Hrabiego Klenau, dowodzącego woyskiem sprzymierzoném pod Draznem, przez Ces. Rossyyskiego Jen. Porucznika Hrabiego Tołstoy, tudzież przez Marszałka Państwa Hrabiego Gouvion St. Cyr podpisanemi, poczém dopiéro moc i ważność otrzymaią.

Jen. Porucznik Hrabia Tołstoy.

Jen. iazdy Hrabia Klenau.

O sile Francuzkiéy osady w Dreźnie i Sonnenstein, tudzież o liczbie znalezionych tamże dział i amunicyi, przyrzekł Jen. iazdy Hrabia Klenau nadesłać dokładny rapport.

Wiadomomości od woyska działaiącego przeciw Włochóm pod sprawą Feldzeugmeistra Jenerała Barona Hillera.

Gazeta Wiedeńska zawiéra co następuie:

Według wiadomości przysłanych od Feldmarszałka = Porucznika Radivoievich z główney kwatery w Valvasone pod d. 30. Października, zburzył nieprzyiaciel w odwrocie swoim iedyny most na rzéce Tagliamento pod Codroipo. Jen. Hrabia

Stahremberg przeprawił się iednakże z iedną częścią iazdy, lecz nie bez niebezpieczeństwa przez te rzékę, i ścigał nieprzyiaciela aż poza Valvasone; reszta oddziału przeszła d. 28. po nowo wystawionym moście, i wtargnęła tegoż dnia ieszcze do Pordenone, a przedpoczty posunęły się nawet do Fontana Freda. — Nieprzyiaciel osadził był tegoż dnia Sacile i rozwinął się w tyle z całą swoią piechotą, iazdą i artyleryą, dla zasłonienia odwrotu swoiego; iedna dywizya stała w Frata, a reszta woyska z gwardyami w St. Cassiano. Feldmarszałek Porucznik Radivoievich postanowił spędzić nieprzyiaciela tego stanowiska, posunąć się przez Porto-Buffole i Oderzo nad rzékę Piave, po uskutecznionéy zaś przeprawie pociągnąć do Treviso, dla uczynienia ztamtąd potrzebnych przygotowań do obsaczenia Wenecyi.

Według rapportu Jen. Majora Barona Csivich, uczynił był nieprzyiaciel d. 28. Paźdz. z Palma nuova blisko z 2000 ludzi i 4ma działami wycieczkę, i uderzył gwałtownie na posterunek Pirano; po znakomitéy iednakże potyczcę został znowu aż pod działa twierdzy zapędzonym.

Według wiadomości nadeszłych z główney kwatery Feldzeugmeistra Barona Hillera, Jenerała dowodzącego przeciw Włochóm, stanął nieprzyiacielski Jen. dywizyi Grenier, wzmocniony 2ma dywizyami Palombiniego, d. 26. Paźdz. pod Castel-Franco, i ruszył z 12ma działami przeciw C. K. Jen. Baronowi Eckhardt, na którego tegoż samego dnia po południu pod Bassano uderzył. Rostropne rozporządzenia i waleczność tegoż Jenerała i Pułkownika Bretschneider z pułku huzarów Frimonta, zniweczyły iednakże przedsięwzięcia nieprzyiaciela. Dwókrotny atak iego został odpartym, po którym Jen. dywizyi Grenier poniósłszy bardzo znakomitą stratę w zabitych ranionych i poymanych, cofnął się do Rosana. Przez niepospolite męztwo Kaprala Wargi z pułku huzarów Frimonta, wzięto także nieprzyiacielowi iedno 8miofuntowe działo. Jenerał dowodzący wychwala nadzwyczaynie dobre usługi, które mu Kapitanowie z jeneralnego kwatermistrzowskiego Sztabu Spanochi i Zuchy przytém czynili. — W dolinie Adygi posiadał ieszcze nieprzyiaciel oprócz zamku Tryjentckiego, oszańcowane stanowisko pod Caliano i la Pietra. Feldzeugmeister Baron Hiller postanowił wypędzić go z niego. Dał ón tym końcem Feldmarszałkowi-Porucznikowi Fenner rozkaz uderzyć na nieprzyiaciela d. 26. Października. Dopełnił ón w naychlubnieyszy sposób swoiego zlecenia, kazawszy iednéy kolumnie obeyśdź nieprzyiaciela doliną Fulgaria przez Serada, i przypuściwszy ze swoiéy strony z przodu atak na posadę pod Coliano. Nieprzyiaciel został na wszystkich mieyscach zniesionym, zostawiwszy wiele zabitych i ranionych; poymaliśmy Szefa batalionu, 4 Officerów i 210 ludzi. Feldmarszałek-Porucznik Fenner został w téy rosprawie ranionym w ramie. Kapitan Schön z jeneralnego kwatermistrzowskiego Sztabu, popisał się szczególniéy. — Zatrwożony nieprzyiaciel prędkiém posuwaniem się dywizyi Fennera, wysłał z Citadela przez Tiene do Roveredo znakomite wóysk oddziały, i przypuścił z niemi znowu d. 27. Paźdz. po południu atak pod St. Marco. Jen. Vlasits dowodził na mieyscu ranionego Feldmarszałka Porucznika Fennera. Męztwo wszystkich C. K. wóysk, tudzież i niepospolita odwaga Majora Barona Callot i Rotmistrza Biro z pułku huzarów Frimonta, rozstrzygnęły niezadługo potyczkę. Nieprzyiaciel, który oprócz zabitych i ranionych utracił 1go Pułkownika, 16 Officerów i przeszło 300 ludzi, których w niewolą poymano, cofnął się za Alla, gdzie Jen. Vlasits z dywizyą Fennera, a oprócz niego Feldmarszałek-Porucznik Sommariva z główną częścią prawego skrzydła stanął. — Zamek Tryjentu poddał się d. 31. Paźdz. przez kapitulacyę, ponieważ ciężka artylerya pod sprawą Jen. Majora Smola tak skutecznie do niego przez dni kilka strzelała, że Dowódzca nieprzyiacielski po stracie naywiększey części osady artyleryyney, do poddania się zniewolonym został. Osada, która poszła w niewolę woienną składała się z 12tu Officerów i 333 ludzi.

Według rapportu Feldmarszałka Porucznika Radivoievich pod d. 1. Listopada, nieprzyiaciel stoiący za rzéką Livenza cofnął się daley w nocy z d. 30. na 31. Października i zburzył pod Sacile most, który iednakże tak prędko znowu postawiono, że Jen. Hrabia Stahremberg mógł póyśdź w tropy za nieprzyiacielem. — Główna część C. K. przednich straży nadciągnęła iuż dnia 31. Paźdz. do Conegliano, napotkała wkrótce pod Susigana tylną straż nieprzyiacielską, i odparła ią po lekkiéy utarczce na czoło mostu będącego na rzécę Pia-

ve. Tegoż samego dnia pozyskał korpus Feldmarszałka Porucznika Radivoievich pod Ceneda związek z korpusem Jen. Barona Eckhardt.

Rapporty Feldmarszałka Porucznika Radivoievich, datowane w Conegliano d. 2. Listopada, donoszą, że nieprzyiaciel cofnął się znad rzéki Piave, i że C. K. korpus woyska przeprawił się z nader wielką przykrością pod Cimadolmo przez tę rzékę dla puszczenia się daléy w pogoń za nieprzyiacielem. — Jen. Hrabia Stahremberg, który z główną częścią woyska ruszył do Treviso, posunął prawe skrzydło swoiéy przedniéy straży ku Bassano, a lewe skrzydło ku Mestre dla usadowienia się w tém drugiém mieyscu, będącém nayważniéyszym punktem do obsaczenia Wenecyi. Dnia 2go Listopada wieczorem wkroczyła przednia straż woyska Austryackiego do Treviso i poymała tamże 59 ieńców.

Jen. Baron Tommassich doniósł, że gdy w nocy z d. 29. na 30. Paźdz. bataliion złożony z Likańczyków pod sprawą Podpułkowników Popovich i Simonovich zaiął gwałtem niższe miasto Knin (w Dalmacyi), wezwano powtórnie, do poddania się zamek Knin, który się też d. 31go w saméy rzeczy poddał. Część osady złożonéy z Francuzów odeszła wolno; Dalmatyni zaś, którzy większą część osady składali, puszczeni zostali do domów swoich. W samym zamku znaleziono mnóstwo artyleryi, amunicyi i żywności, których spisu dotychczas ieszcze nie nadesłano.

Tenże Jenerał doniósł ieszcze z obozu pod Zara, że C. K. woysko pod sprawą Pułkownika Danese, który iuż w kilku sposobnościach rostropność i celuiące talenta okazał, zaięło d. 1. Listopada miasto Seberico, a dnia 3go mocny zamek St. Nicolo zdobyło, i że Angielski Kapitan okrętowy Hoste zaiął d. 2. Listopada miasto Spalatro.

Wiadomości z Tryjestu donoszą, że osada Francuzka zamku tamteyszego kapitulowała, i że d. 8. Listopada wolno odeydzie, zostawiaiąc iednakże wszelkie działa i amunicye. W mieście ma bydź 127, w zamku 55, ogółem więc 182 dział.

Wiadomości zagraniczne.

N i e m c y.

N. Cesarz Austryacki przybył z polowym Dworem swoim d. 27. Paźdz. do Dornheim, d. 28go do Ohrdruf, d. 29. do Schmalkalden, a d. 2. Listopada do Fuldy, gdzie wśród niewysłowionych okrzyków Ludu wiazd swóy do miasta odprawił. N. Pan wysiadł w pałacu Xiążęcym, gdzie go powitały Deputacye wybrane ze wszystkich klass. N. Pan udał się wkrótce po swoiem przybyciu do Xięcia Biskupa, który od czasu sekularyzacyi Xięstwa żyie prywatnie w Fuldzie, i w wysokim iuż będąc wieku wspominanym iest iak nayuprzeymiéy od byłych swoich Poddanych.

Za każdym krokiem w Niemczech znayduie J. C. K. Apostolska Mość staro-niemieckiego ducha, którego ciąg lat nieszczęsnych w Ludach Niemieckich tém żywiéy ieszcze mógł wzbudzić. — W orszaku N. Pana znayduie się Król. Wirtemberski Minister Stanu i Konferencyi, tudzież Minister interessów zagranicznych Hrabia Zeppelin, który przybył d. 31. Paźdz. do Schmalkalden, gdzie się podówczas C. K. Dwór polowy znaydował. — Dnia 4. Listopada wyiechał N. Cesarz Austryacki z Fuldy, i udał się przez Schlüchtern i Gellnhausen do Hanau, gdzie stanął o godz. 5téy po południu i ranionego Bawarskiego Jen. iazdy Hrabiego Wrede odwiedzić raczył. Dnia 6go wyiechał N. Cesarz do Frankfórtu, gdzie tegoż dnia stanął. (*Opis uroczystości, z iaką N. Pana w* Frankfórcie *przyięto, dla braku mieysca i czasu do przyszłego Numeru odkładamy.*)

Gazeta Wiédeńska wyięła z Würzburskiéy następuiący urzędowy artykuł: „W wielu Niemieckich Gazetach umieszczono tę wiadomość, że N. Cesarz Rossyyski wszedłszy do Lipska, odwiedził Króla Saskiego. Tę wiadomość w tém sprostować należy, że N. Cesarz Alexander Królową Imć Saską, ale nie Króla odwiedził. Król Saski chciał kapitulować w téy chwili w którey woyska sprzymierzone pod Lipsk się posunęły; nie przyięto iednakże tego, a Król miał potém oświadczyć, że się swych związków politycznych nie wyrzeknie."

Taż Gazeta donosi ieszcze, że Królowi Imci Saskiemu wyznaczono na mieszkanie miasto Schwedt (w Marchii Uker), i że Ces. Rossyyski tayny Radzca Anstätt przydanym mu został do boku. (*Gazety* Berlińskie *nie doniosły dotychczas nic ieszcze o wyieździe N. Króla* Saskiego *z Berlina*,)

Gazeta Lipska pod d. 6. Listopada, umieściła następuiące obwieszczenie:

„N. Cesarz Rossyyski raczył mi powierzyć dowództwo i urządzenie woyska Saskiego. Stosownie do ogłoszenia Xięcia Repnina Jenerała Gubernatora Królestwa Saskiego, wszyscy Officerowie, Podofficerowie i żołnierze woyska tego, ktorzy dla iakowéy bądź przyczyny oddaleni są od niego, bez urlopu lub abszytu, wzywaią się, ażeby się niezwłocznie stawili do służby u Pułkownika Ryssel w Lipsku i tam umieszczenia swego oczekiwali. Wszystkie Władze cywilne ogłoszą nineysze obwieszczenie, i nad dopełnieniem onego czuwać maią. W Lipsku d. 28. Października 1813.

Cesarsko-Rossyyski Jen. Porucznik,
Podpisano: Baron Thielemann.

Dnia 1. b. m. Xiążę Repnin ogłosił w Lipsku pardon powszechny dla wszystkich zbiegów z woyska Saskiego, ieżeli naydaléy do dnia 1. Lutego 1814 r. dobrowolnie do swych pułków powrócą.

Francya.

Gazety powszechna i Wiédeńska zawieraią co następuie:

W Strassburgu wydano następuiące ogłoszenie:

Z rozkazu N. Cesarza i Króla przysłanego od JO. Xięcia Valmy (Marszałka Kellermana) ogłasza Jenerał i Dowodzca 5téy dywizyi woyskowéy miasto Strassburg i Cytadellę onegoż za będące w stanie oblężenia. P. Prefekt Departamentu Niższego Renu proszonym iest uwiadomić o tém wszystkie Władze cywilne, i wydać obwieszczenie nakazane w téy mierze przez prawa, wyroki i rozporządzenia.

W Strassburgu d. 4. Listopada 1813.

(Podpis.) Jenerał dywizyi
Dusbureaux.

W Moguncyi wydano także takie rozporządzenie, i nakazano opuścić miasto wszystkim mieszkańcom, którzy się na 8 miesięcy w żywność opatrzyć nie mogą.

Dania.

Gazety powszechna i Wiédeńska zawieraią co następuie:

W Gazetach Francuzkich czytamy dwa oświadczenia ogłoszone d. 22go Października w Kopenhadzę, wskutku których Dwór Duński Rossyi i Prusóm woynę wypowiedział.

Poselstwa obu tych Dworów opuściły iuż Kopenhagę.

Meteorologiczne Dostrzeżenia we Lwowie dnia 19. Listopada 1813.

(Z tych każdego dnia podawanych dostrzeżeń, czyni się 1wsze o wschodzie słońca, 2gie o godz. 2giéy po południu, a 3cie o godz. 10téy w nocy.)

Dnie	Barometr.	Termometr Reaumura.	Wilgociomierz.	Wysokość spadłego deszczu lub śniegu w przeciągu 24 godzin.	Wiatry.	Odmiany powietrza.
19	27, 7, 11.	† 0, 5.	93, 14.	0″, 8‴, 2.	P. P. Z. 2.	poch. mgł. śnieg
	27, 9, 0.	† 0, 7.	91, 80.		P. 2.	poch. mgł. śnieg
	27, 9, 7.	† 0, 4.	92, 05.		P. Z. 2.	poch. mgł. śnieg